

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Непэ — суд приставым и Маф

Суд приставхэм я Федеральнэ къулыкъу Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэлорышланIэ илофышIэхэу лъытэныгъэ зыфэтшыхэрэр!

Шъуисэнэхъат епхыгъэ мэфэкIым — суд приставым и Мафэ фэиI тыгу къыддеIэу тышъуфэгъушIо!

Джырэ Урысыем суд приставхэм якъулыкъу зэрэщы-зэхакъэжыгъэм дэгъоу къеушыхъаты ащ илофшIэнэу цIыфхэм яконституционнэ фитыныгъэхэм якъэухъумэн фытегъэпсыхъагъэм мэхъанэшхо зэриIэр.

ШъуилофшIэн зэрэзэхакъэжыгъэрэм бэкIэ елгытыгъ суд системэм иIуагъэу къытыщтыри, бюджетхэм мылкъоу къарыхъащтыри. Социальнэ лъэныкъом, псауныгъэм икъэухъумэн, гъэсэныгъэм мылкъоу афатIуныщтытм ибагъэ ащ епхыгъ.

Суд приставхэм я Федеральнэ къулыкъу и ГъэлорышланIэ Адыгэ Республикэм осэишхо цыфашIы. Пшъэдэ-кIыжъ ин зыпылгъ Иоф анахъ хъылгъэхэм ащыц жэуэгъэ-цэкIэнэу шъо цыхъэ къышъуфашIыгъ.

ШъуигъэлорышланIэ Iутхэм яИоф хэшыкIышхо зэрэфыряIэм, ИофшIэнымкIи, цыIэныгъэмкIи къатефэрэр ашIэным зэрэфхъабырхэм, цIыфыгъэм, зэфагъэм зэрарыгуазэхэрэм тицыхъэ телъ. Пшъэдэ-кIыжышхо зыпылгъ ИофшIэн зэрэжэуэгъэцэкIэрэр къыжэуагурышIэ, шъугу етыгъэу шъузэрэлажэбэрэм, шъуикъулыкъу къыдилъытэрэ пшъэрылхэм ягъэцэкIэн шъузэрегугъурэм апатэ осэишхо къышъуфэтэшIы.

Шъори, шъуигъэпсэхэми псауныгъэ пытэ, насып шъуи-Iэнэу, шъуигъашиIэ кIыхъэ хъунэу, Адыгэ Республикэми здыты Хэгъэгъушхоу Урысые Федерациеми апатэ шъуикъулыкъу гъэхъэгъаIэхэр цышъушIынэу тышъуфэ-лэIо!

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу
ТХЪАКИУЩЫНЭ Аслъан
Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм
и Тхъаматэу Федор ФЕДОРКО

Мылкъумрэ бюджетымрэ япхыгъэ Иофыгъохэр Адыгеим дэгъоу щызэшIуахых

2010-рэ илээсым Урысые Федерациеми ишъолъырхэм регион мылкъур зэрагъэзе-кIуагъэм ирейтинг Урысыем финансхэмкIэ и Министерствэ къыхиутыгъ. Спикэр купишъуэ зтеутыгъ: апэрэм хэхъэх бюджет ИофшIэныр дэгъу дэдэу зэхэзыщэгъэ регионхэр, ятIо-нэрэм уезэгъын фэдэу зэхэзы-щагъэхэр, ящэнэрэм — дэу зэ-хэзыщагъэхэр.

Шъугу къэтэгъэкIыжы: Урысыем финансхэмкIэ и Ми-нистерствэ илээситIу хъугъэ ащ фэдэ рейтингыр зызыхигъэ-уцорэр. АщкIэ бюджет плани-рованием, бюджетыр зэрагъэ-цэкIэрэм, къэралыгъо мылкъур зэрагъэзе-кIорэм ыкIи къэралыгъо фэло-фашIэхэр зэрагъэца-

кIэхэрэм, муниципалитетхэм мылкъу зэфыщытыкIэхэу адырIэхэм ыкIи нэмыкIыбэ-хэм къапкъырэкIых.

Урысыем финансхэмкIэ и Министерствэ къызэриты-гъэмкIэ, мы лъэныкъомкIэ ре-гион 22-мэ яИофхэр дэгъу дэ-дэу зэпэфэ, Адыгэ Республикэр ахэм зэу ахалытэ.

Регион 44-мэ уезэгъын фэ-дэу ябюджет ИофшIэныр зэрахъэх. Регион 17-мэ регион мылкъур дэу къызфагъэфе-дэу алытагъ. Мы списокэм щыц региони 6-мэ бюджет законо-дательствэр аукъуагъэу агъэ-унэфыгъ.

Адыгэ Республикэм и
Лышъхъэу ипресс-къулыкъу

Спорт псэуалъэхэм яшIын ипIалъэм тыухыщт

Урысые Федерациеми и Правительствэ и Тхъаматэу Владимир Путинымрэ Адыгеим и Лышъхъэу ТхъакIушынэ Аслъанрэ Москва щызэды-ряIэгъэ зэлукIэгъум анахъэу анаIэ зы-щытырагъэтыгъэр спорт ыкIи соци-альнэ мэхъанэ зилэ псэуалъэхэм яшIын ухыгъэныр ары.

Шъугу къэтэгъэкIыжы: непэкIэ республикэм икъэлэ шъхъалэу Мыекъуапэ стади-оним, есыпIэ бассейным, цыф-хэм япсауныгъэ игъэпытэн фытегъэпсыхъагъэ физкультур-нэ комплексым яшIын ыкIэм щыфэкIо. Ахэр зэкIэ джырэ уахътэм къыдилъытэрэ пшъэ-рылхэм атэгъэпсыхъагъэу щытых. Республикэм спортым хэхъоныгъэ щышIынымкIэ мэхъанэшхо зилэ а псэуалъэхэр зэкIэ илээсэу къыхащтым ыкIэм ехъулэу атынхэ фае. Ахэм яшIынкIэ мылкъоу зы-щыкIэщтхэр федеральнэ гуп-чэм къалэкигъэхъащт, ащкIэ Владимир Путиным къыгъэ-гугъагъэх. ТхъакIушынэ Ас-лъан Урысые Федерациеми и Правительствэ и Тхъаматэу къыфIотагъ спортым ихэхъо-ныгъэкIэ республикэм шыкIорэ Иофым фэгъэхыгъэу. Ежъ Вла-димир Путини шIогъэшIэ-

гъонэу спортым епхыгъэ Иофыгъохэм язэшIохын лъэплъэ ыкIи республикэм къызыкIокIэ Адыгэ къэралыгъо университе-тым физическэ культурэмрэ дзюдомрэкIэ и Институтэу Адыгеимрэ Урысыемрэ цIэ-рыло зышIыгъэхэ спортсмены-бэ къэзыгъэхъабырхэм нэ-луасэ зыфишIынэу къыгъэгъ-гъагъэх.

Социальнэ мэхъанэ зилэ псэ-уалъэхэр — еджапIэхэмрэ кIэлэцIыкIу IыгыпIэхэмрэ Адыгеим щыгъэпсыгъэнхэмкIэ ыкIи щызэтегъэпсыхъажы-гъэнхэмкIэ Иофхэм язытети мы зэлукIэгъум щытегушыIагъэх. Владимир Путиным хигъэунэ-фыкIыгъэ производствэм про-центи 5,8-кIэ зыкъызэриIэ-тыгъэр, зэхэубытагъэу Урысы-ер пшIэмэ, ар анахъыбэ мэхъу.

— Адыгеим непэкIэ бэ ща-шIэрэр спортым, анахъэу фут-болым хэхъоныгъэ ышIыным

пае. Спорт псэуалъэхэм мылкъоу апэлугагъэхэрэм ытэны-къокIэ Иофхэр нахъышIу шIы-гъэнхэр ищыкIэгъэ дэдэу щыт, амал зэриIэкIэ нахъ псынклэу ар зэпытчын фае. АщкIэ ищы-кIэгъэ лъапсэхэр зэкIэ щыIэх: игъом ыкIи икъоу мылкъур къытIэкагъэхъащт, подрядчик-хэм сицыхъэ телъ ащкIэ зи къызэратемынэщтым. Тэ ама-лэу ящыкIагъэр ятэгъэгъоты, ежъ спортсменхэми ятекIоны-гъэхэмкIэ Адыгеим ис цыфхэр зэкIэ агъэгъушIоштых. Соци-альнэ мэхъанэ зилэ псэолъэ за-улэу зишIын аублагъэхэм сэ сшъхъэкIэ сыналэ атет ыкIи ипIалъэм ахэр тыухыщтых, — зэлукIэгъум икIэуххэм къате-гушыIэ зэу къыхигъэщыгъэ рес-публикэм и Лышъхъэ.

Адыгэ Республикэм и
Лышъхъэу ипресс-къулыкъу

БЖЫХЪЭ ГУБГЪОР

Гъэтхасэхэр Iуахыжыых, бжыхъасэхэр апхъых

КъызэлээкIох бжыхъэ мэфэ ошIухэр. Республикэм ичIы-пIабэхэм оелэ мафэхэм зэпа-гъэуэгъэгъэ губгъо ИофшIэнхэм ащыфежэжыгъэх. Комбайн-хэм тыгъэгъазэр, пынджыр, натрыфыр Iуахыжыых, трактор-хэм апышIэгъэ диск онтэгъу-

хэмкIэ ыкIи лъашъохэмкIэ жъогъэ шъхъашъор агъэушгъэ-бызэ зэрагъэзафэ, пхъэкIо аг-регатхэм бжыхъэ лэжыгъэхэм ячылапхъэхэр чIыгум рагъэ-кIух.

Тапэрэ тыгъэпс мафэхэм ащыщэу чъэпыогъум и 25-м

тыщылагъ Шэуджэн районым. Ощх ужым мэфэ ошIу зытIуш зэлъыкIуагъэу щытыгъэми, чIыопсым изытет зэпигъэгъэ ИофшIэнхэм районым игубгъо-хэм джыри ащыпадзэжыгъа-гъэп.

(ИкIэух я 7-рэ н. ит).

Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ иунашъу

Рэзэныгъэ тхылъ етыгъэным ехылагъ

Ильэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фыри-
лэу Иоф зэришлэрэм ыкIи суд приставым
и Мафэ зэрэхагъэунэфыкIырэм яп-
хыгъэу рэзэныгъэ тхылъ етыгъэнэу
Ткаченко Дмитрий Григорий ыкIом, суд
приставхэм я Федеральнэ къулыкIу
Адыгэ РеспубликэмкIэ и Гъэlorышлэлэ

ипашэ, Адыгэ Республикэм исуд при-
став шхьалэ.

*Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ
ТХБАКИУЩЫНЭ Аслъан*

къ. МыекIуапэ,
чъэпыогъум и 25-рэ, 2011-рэ илъэс
N 177-рп

Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ иунашъу

Рэзэныгъэ тхылъхэр ятыгъэнхэм ехылагъ

Спортым нахь игъэкIотыгъэу хэщэ-
гъэнхэм, ныбжьыкIэхэр я Хэгъэгу
фэшпыпкъэхэу плугъэнхэм, Олимпийскэ
чемпионэу Хъушт Аслъанбэч ыцIэкIэ
щыт шIухафтыным икIыдэхынкIэ
урым-рим бэнэнымкIэ зIухыгъэ рес-
публикэ турнирым изэхэщэн ялахь зэ-
рэхашIыхагъэм апае рэзэныгъэ тхылъ
афэгъэщышэгъэнэу:

1) Шхьэлэхъо Азмэт Мэзбэч ыкIом
— ТэхьутэмькIое районымкIэ зы ман-

дат зилэ хэдзыплэ коеу N 25-мкIэ Адыгэ
Республикэм и Къэралыгъо Совет —
Хасэм идепутат;

2) Хъатитэ Аскэр Батырбый ыкIом
— муниципальнэ образованиеу «Бжы-
хъэкIоеж къоджэ псэуплэр» зыфило-
рэм ипашэ.

*Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ
ТХБАКИУЩЫНЭ Аслъан*

къ. МыекIуапэ,
чъэпыогъум и 27-рэ, 2011-рэ илъэс
N 181

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

**2012-рэ илъэсым щылэ мазэм и 1-м къыщегъэжьагъэу ящэнэрэ е
ащ къыкIэлъыкIорэ сабыеу къафэхъурэм (апIунэу аштэрэм) пае
кIэлэцIыкIубэ зэрыс унагъохэм зэтыгъо ахьщэ Iэпылэгъу
зэралэклагъэхьащт шыкIэм ехылагъ**

Адыгэ Республикэм и Законэу
«Унагъом, ным, тым, кIэлэцIыкIухэм
якъэухъумэн ехылагъ» зыфило-рэм ия 7-
рэ статья диштэу Адыгэ Республикэм
иминистрэхэм я Кабинет **унашъо ешIы:**

1. 2012-рэ илъэсым щылэ мазэм и 1-
м къыщегъэжьагъэу ящэнэрэ е ащ
къыкIэлъыкIорэ сабыеу къафэхъурэм
(апIунэу аштэрэм) пае кIэлэцIыкIубэ зэ-
рыс унагъохэм зэтыгъо ахьщэ Iэпылэгъу
(ыужыкIэ зэтыгъо ахьщэ Iэпылэгъу тIозэ
дгъэкIощт) зэралэклагъэхьащт шыкIэр
гуадзэм диштэу ухэсыгъэнэу.

2. Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ
социальнэ хэхьоньгъэмрэкIэ и Министер-
ствэ сабыибэ зэрыс унагъохэм зэтыгъо

ахьщэ Iэпылэгъу аIэклэгъэхьэгъэным
тегъэпсыхьэгъэ Иоф тхьабзэхэр зэрихьан-
хэу.

3. Адыгэ Республикэм финансмкIэ
и Министерствэ сабыибэ зэрыс унагъо-
хэм зэтыгъо Iэпылэгъу аIэклэгъэхьэ-
гъэным епхыгъэ хьарджхэм апIухьащт
мылIыкур къытIупшынэу.

4. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм
щегъэжьагъэу мы унашъом кIуачIэ илэ
мэхъу.

*Адыгэ Республикэм и Премьер-
министрэу КЪУМПЫЛ Мурат*

къ. МыекIуапэ,
чъэпыогъум и 17, 2011-рэ илъэс
N 212

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоньгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

**Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоньгъэмрэкIэ и
Министерствэ 2010-рэ илъэсым шышхъэлум и 25-м ышIыгъэ
унашъоу N 248-р зытетэу «Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ ведомствэ
программэу «Адыгеим икIэлэцIыкIухэр» зыфилоу 2011-рэ илъэсым
тельытагъэм ехылагъ» зыфило-рэм зэхьокIыныгъэхэр
фэшыгъэнхэм фэгъэхьыгъ**

Бюджет мылIыкур нахь шIуагъэ къы-
тэу гъэфедэгъэным фэшI **унашъо ешIы:**

1. 2011-рэ илъэсым тельытэгъэ, гухэлъ
гъэнэфагъэ зилэ ведомствэ программэу
«Адыгеим икIэлэцIыкIухэр» зыфилоу
Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ соци-
альнэ хэхьоньгъэмрэкIэ и Министерствэ
2010-рэ илъэсым шышхъэлум и 25-м
ышIыгъэ унашъоу N 248-р зытетымкIэ
аухэсыгъэм мыщ фэдэ зэхьокIыныгъэхэр
фэшыгъэнхэу:

1) я 4-рэ разделым ия 6-рэ графа хэт
гушыIэхэу «унагъомрэ кIэлэцIыкIухэмрэ
ясоциальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцIкIэрэ
учреждениехэр» зыфилохэрэр гушыIэхэу
«цIыфхэм ясоциальнэ фэло-фашIэхэр
зыгъэцIкIэрэ учреждениехэр» зыфилохэ-
рэмкIэ зэблэхьугъэнхэу;

2) я 7-рэ разделым ия 6-рэ графа хэт
гушыIэхэу «унагъомрэ кIэлэцIыкIухэмрэ
ясоциальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцIкIэрэ
учреждениехэр» зыфилохэрэр гушыIэхэу
«цIыфхэм ясоциальнэ фэло-фашIэхэр
зыгъэцIкIэрэ учреждениехэр» зыфило-
хэрэмкIэ зэблэхьугъэнхэу;

3) я 7-рэ разделым ия 7-рэ графа хэт
гушыIэхэу «шыIэныгъэм чIыплэ къин
ригъэуцогъэ кIэлэцIыкIухэм Иоф зэрада-
шIэшт программэхэм (проектхэм) ярес-
публикэ зэнэкIокIу хэлажбэхэрэм сомэ

мин 66-рэ зыосэ шIухафтынхэр (ком-
пьютерыр, музыкальнэ гупчэр, сурэтте-
хыр) афэгъэщышэгъэнэу» зыфилохэрэр
гушыIэхэу «шыIэныгъэм чIыплэ къин
ригъэуцогъэ кIэлэцIыкIухэм Иоф зэра-
дашIэшт программэхэм ыкIи проектхэм
яреспубликэ зэнэкIокIу балл нахьыбэ
къышIызыхьыр нэбгырищмэ проектмэ
и программэм игъэцIкIэн пае грантэу сомэ
мин 22-рэ зырыз ятыгъэнэу» зыфило-
хэрэмкIэ зэблэхьугъэнэу.

2. Къэбар-правовой отделым ипашэу
О. В. Долголенком мы унашъор Урысые
Федерацием исубъектхэм яшэпхъэ пра-
вовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъ-
эхьаным ыкIи гъэзетхэу «Советскэ Ады-
геим», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс къы-
дэкIырэ сборникэу «Адыгэ Республикэм
изаконодательствэ зэхэугъоягъэхэр»
зыфило-рэм къащыхэутыгъэным пае
алэклигъэхьанэу.

3. Заштэрэ мафэм щегъэжьагъэу мы
унашъом кIуачIэ илэ мэхъу.

4. Мы унашъор зэрагъэцакIэрэм гъу-
нэ лIысфынэу сшхьэкIэ зыфэсэгъазэ.

*Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ
социальнэ хэхьоньгъэмрэкIэ*

иминистрэу Наталья ШИРОКОВА
къ. МыекIуапэ,
чъэпыогъум и 20, 2011-рэ илъэс
N 259

Шэклогъум и 1, 2011-рэ илъэс

Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ иунашъу

Рэзэныгъэ тхылъхэр ятыгъэнхэм ехылагъ

Мобилизационнэ ухъазырыныгъэм
иофыгъохэм язэшIохынкIэ гъэхьэгъэш-
хохэр зэрашIыгъэхэм фэшI рэзэныгъэ
тхылъ ятыгъэнэу:

1) Волков Петр Петр ыкIом — Ады-
гэ Республикэм псэолэгъэшынымкIэ,
транспортнымкIэ, унэ-коммунальнэ, гъо-
гу хьызмэтымкIэ и Министерствэ мо-
билизационнэ ИофшIэнымкIэ эксперт-
специалист шхьалэ;

2) Кларэ Нурихан Теуцожь ыпхъум
— муниципальнэ образованиеу «Джэджэ
районым» иадминистрации ипашэ
иIэпылэгъу;

3) Кривошей Сергей Илья ыкIом —
Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ про-
граммэ хэушхьафыкIыгъэхэмкIэ и
Гъэlorышлэлэ эксперт-специалист
шхьалэ;

4) Куринной Василий Иван ыкIом —
муниципальнэ образованиеу «Къалэу
МыекIуапэ» иадминистрации програм-
мэ хэушхьафыкIыгъэхэмкIэ игъэlorы-
шлэлэ ипашэ;

5) МэрэтыкIо Аслъан Долэтбый
ыкIом — муниципальнэ образованиеу

«Шэуджэн районым» иадминистрации
ипашэ иапэрэ гуадзэ;

6) Михайловский Николай Тимофей
ыкIом — Адыгэ Республикэм и
Лышхъхъэ игъэlorышлэлэ изапасной
пункт иотдел ипашэ;

7) Петрусенко Алексей Георгий
ыкIом — Адыгэ Республикэм и Пре-
мьер-министрэ игуадзэ;

8) Лыхэсэ Махьмуд Азмэт ыкIом
— Адыгэ Республикэм экономикэ хэхь-
оньгъэмрэ сатыумрэкIэ иминистрэ;

9) ХьапэкIэ Байзэт Мурат ыкIом —
муниципальнэ образованиеу «Тэхьутэ-
мыкIое районым» иадминистрации
ипашэ игуадзэ;

10) Янушкевич Николай Петр ыкIом
— Адыгэ Республикэм псэолэгъэшы-
нымкIэ, транспортнымкIэ, унэ-комму-
нальнэ, гъогу хьызмэтымкIэ иминист-
рэ игуадзэ.

*Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ
ТХБАКИУЩЫНЭ Аслъан*

къ. МыекIуапэ,
чъэпыогъум и 26-рэ, 2011-рэ илъэс
N 180-рп

Нэбгыри 10 къыхэхъуагъ

Суд приставхэм я Федеральнэ къу-
лыкIу и Гъэlorышлэлэу Адыгэ Рес-
публикэм щылэм иофышIэхэм ясатыр
мы мафэхэм нэбгыри 10 къыхэхъуагъ.
Суд приставхэм яинститут зызэхаша-
гъэр илъэси 146-рэ зэрэхъурэм ипэгъо-
кIэу ахэм присягэр зыцаштэгъэ тор-
жественнэ зэхэхъэр АР-м и Лъэпкъ
музей шыкIуагъ.

Суд приставхэм къулыкIу ащызы-
хьынэу теубытагъэ зышIыгъэ ныб-
жьыкIэхэр присягэм кIэтхэжыгъэх,
Урысые Федерацием и Конститутции
къыдилыгътэрэ лъэныкIо псэури шIокI
имылэу зэрагъэцIкIэщтыр, цIыфхэм
яфитыныгъэхэр къызэраухъумэщтхэр,

зыщыпсэухэрэ къэралыгъом хэхъо-
ныгъэхэр ышIынхэм зэрэфэлэжбэщт-
хэр къаIуагъ.

Торжественнэ Иофтхьабзэм хэлэжъа-
гъэх ыкIи ныбжьыкIэхэм къафэгъу-
шIуагъэх суд приставхэм я Федераль-
нэ къулыкIу и Гъэlorышлэлэу АР-м
щылэм дэжэ щызэхашэгъэ обществен-
нэ Советым итхьаматэу Хьымыщ
Казбек, Адыгеим ыкIи Краснодар
краим ащыпсэурэ быслъымэнхэм
ямуфтиеу Емыж Нурбый, протоиерееу
Александр, нэмыкIхэри. Мы къулы-
къум зищылэныгъэ гъогу езыпхыгъэ-
хэм гъэхьэгъэшIухэр ашIынхэу ахэр
къафэлэIуагъэх.

ЗЭФЭХЬЫСЫЖЬХЭР ашIыгъэх, пшъэрылхэр къагъэнэфагъэх

Урысые Федерацием и МВД АР-мкIэ
и Гъэlorышлэлэ иподразделениехэм
ыкIи иотделхэм япашэхэр зыхэлэжбэгъэх
оперативнэ зэхэсыгъо бэмьшIэу щылагъ.
2011-рэ илъэсым пыкIыгъэ мазэхэм Иофэу
ашIагъэм изэфэхьысыжьхэм, пшъэрылх
шхьалэхэм ащ щатэгущылагъэх.

Зэхэсыгъор къызэлуиыхыгъэ АР-м хэ-
гъэгъу кIоцI ИофхэмкIэ и Министерствэ
ипашэу Александр Речицкэм джырэ
лэхъаным республикэм иоперативнэ
зытет уигъэрэзэнэу зэрэщытыр къыхи-
гъэунэфыкIыгъ. ОВД-м икъулыкIу-
шIэхэм, республикэм игъэцIкIэкIо ыкIи
хэбзэгъэуцу органхэм, правэухъумэкIо
структурэхэм яIо зэхэлэу зэрэздэла-
жъэхэрэм ишIуагъэкIэ ащ фэдэ зэфэхьы-
сыжьхэр непэ шыIэхэу къыIуагъ.

УФ-м и МВД ичIыплэ органхэу мээ
зэклэтыкIохэм гъэхьэгъэшIу зышIы-
гъэхэм ыкIи къэгъэлэгъэон дэгъу зилэ-
хэм АР-м хэгъэгъу кIоцI ИофхэмкIэ и Ми-
нистерствэ ахэхьагъ. Муниципальнэ об-
разованиехэм яотделхэр пшгэмэ, меж-
муниципальнэ отделэу «Кошхьабл»
зыфило-рэм нэмыкIэу адрэхэм яIофшIэн
зэрэзэхашэрэм осэшIу афашIыгъ.

Александр Речицкэм къызэриIуа-
гъэмкIэ, мы илъэсым республикэм
бздэжэшIэгъэ 3537-рэ щызэрахьагъ.
2010-рэ илъэсым мыщ фэдэ иуахытэ егъэ-
пшагъэмэ, а пчъагъэр проценти 3-кIэ
нахь макI. Джащ фэдэу бздэжэшIэгъэ
хьылгъэхэм ыкIи хьылгъэ дэдэхэм
къащыкIагъ, зыныбжэ имыкIугъэхэм
зэрахьэгъэ бздэжэшIагъэхэм япчъагыи

нахь макIэ хъугъэ. Министерствэр непэ
аныхь зыгъэгумэкIырэ Иофыгъохэм
ащыщ тыгъон бздэжэшIагъэхэр зэрэбэ-
хэр. Экономикэм ыльэныкIокIэ законо-
дательствэр зыукъохэрэр, наркотикхэр
хэбзэнчъэу зыгъэзекIохэрэр къыххэгъэ-
щыгъэнхэр, ахэм пшъэдэкIыжэ ягъэхьы-
гъэныр правэухъумэкIо органхэм янэп-
лъэгъу рагъэкIырэлэ.

Зэхэсыгъом къышIыгушIагъэх ыкIи
зэфэхьысыжьхэр къащIыгъэх министрэм
игуадзэу Евгений Долматовым, муни-
ципальнэ образованиехэм ащылэ отдел-
хэм, къулыкIу ыкIи подразделение зэ-
фэшхьафхэм япашэхэм. Мыщ дэжыым
А.Речицкэм къызэрэхигъэщыгъэмкIэ,
непэ правэухъумэкIо системэм зэхьо-
кIыныгъэу шыкIохэрэм адакIоу, поли-
цием иофышIэхэм япшъэрылхэр тэрэ-
зэу агъэцIкIэным, бздэжэшIагъэхэр
псынклэу къызэIуахыным аналэ атыра-
гъэтын фае. УФ-м и МВД ипашэу Ра-
шид Нургалиевым къызэрэхигъэщыгъэу
цIыфхэм яфитыныгъэхэр къэухъумэ-
гъэнхэр ары непэ аныхь мэхьанэшхо зилэ
лъэныкIор.

Зэхэсыгъом къышIалэтыгъэ гумэкIы-
гъохэр, шыкIагъэхэр дэгъэзыжыгъэн-
хэм фэшI правэухъумэкIо органхэм
яIофшIэн джыри нахь агъэлэшын фаеу
Александр Речицкэм ыльытагъ. Пашэ-
хэу (полицием хэтхэр) зипшъэрылхэр
тэрэзэу зымыгъэцакIэхэрэм яIэнатIэхэр
чIанэнхэ зэралэкIыштым министрэм
къыкIигъэтхьыгъ.

АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ И КЪЭРАЛЫГЪО СОВЕТ — ХАСЭМ

Законыбэмэ зэхъоклыныгыгъэхэр афашлыгыгъэх

Блэкыгъэ бэрэскэжыем, чъэпыогум и 26-м, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм илэгъэ зичэзыу яблэнэрэ зэхэсыгъом республикэм ис-циальнэ-экономикэ, культурэ, гэсэныгъэ шылакэ ыкIи нэмыкI лъэныкъохэм афэгъэхыгъэ Иофыгъохэм депутатхэр щакъэплагъэх, законхэмрэ унашъохэмрэ аштагъэх. «Правительствэ сыхъатым» тегъэпсыкIы-гъэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет къыщакъэхъазырыгъэ къэбаритIу едэлугъэх. Зыр ти-республикэ гэсэныгъэм исистемэ гэкIэжыгъэныр зэрэщызэхэщакъгъэм, ятIонэрэр Адыгеим щылэжьэрэ творческэ союзхэм къэралыгъо Iэпылэгъу ятыгъэныр зэрэгъэпсыгъэм афэгъэхыгъагъэх. Хэбзыхъуан ИофшIэным ылъэныкъокIэ законопро-ектыбэмэ депутатхэр ахэплагъэх. Ахэм янахыбэр ыпэкIэ аштэгъэгъэ законхэм зэхъоклыныгыгъэхэр афэшлыжыгъэнхэм фэгъэхыгъагъэх. Ахэм ащы-хъу щылэныгъэм нахь пэблагъэу щытхэм гэзетеджэ-хэр нэлуасэ афэтшыхэ тшIоигъу.

Чыгу Iахьхэр нахь макIэ ашIыгъэх

ЯтIонэрэ еджэгъум телъыта-гъэу зэхэсыгъом шаштагъ Адыгэ Республикэм и Законэу «Чыгу зэфыщытыкIэхэр гъэIорышIэ-гъэнхэм ехылапIагъ» зыфиIорэм ия 11-рэ статья зэхъоклыныгыгъэхэр фэшлыгъэнхэм ехылапIагъ» зыфиIорэр. Сыд фэдэ зэхъоклы-ныгыгъэ лъэпсэ, телъхъэпIэ гъэн-фагъэ иIэн фае. Сыда а зако-ным зэхъоклыныгыгъэхэр фэшлы-гъэнхэ фаеу зыкIэхъугъэр? Рес-публикэ законом ыгъэнафэ-щыгъэ цыфхэм яIэпылэгъу хызы-мэтшIапIэ яунэе чыгу Iахьхэр щыряIэр гектаритфым нэсын ылъэкIыштэу. Джы ар гектари 2,5-м шIомыкIыштэу гъэпсы-жыгъэн фаеу хъугъэ. Ащ лъа-пэ фэхъугъ 2011-рз илэсым мэкъуогъум и 21-м номерэу 147-ФЗ зытетэу къыдэкIыгъэ Фе-деральнэ законэу «Урысые Фе-дерацием и ХэбзэIахь кодекс иятIонэрэ Iахь ия 217-рэ статья ыкIи Федеральнэ законэу «Унэе Iэпылэгъу хызымэтшIапIэм ехы-лапIагъ» зыфиIорэм ия 4-рэ статья зэхъоклыныгыгъэхэр афэшлыгъэн-хэм ехылапIагъ» зыфиIорэр.

Федеральнэ законом зэригъэ-нафэрэмкIэ, цыфхэм унэе ыкIи нэмыкI фытыныгъэмэ атегъэ-псыкIыгъэу зэкIэмкIи Iэпылэгъу хызымэтшIапIэу яIэр гектар 0,5-м шIокIырэн. Ау джащ фэ-дэу ащ къыщелIо УФ-м исубъект-хэм аяконхэмкIэ ар фэдифкIэ нахыбэ ашIын фитхэу. Арыш, джырэ нэскIэ а чыгу Iахьхэр гектари 5-м нэсын ылъэкIыштэу ти-республикэ закон ыгъэнафэ-щыгъэмэ, джы гектари 2,5-м шIомыкIыштэу агъэпсыжыгъ.

Ащи изакъоп. Граждан куп-хэу Iэпылэгъу хызымэтшIапIэр зытелъытагъэм тегъэпсыкIыгъэу зылэжыжхэрэм бюджетым илэ-гэпIэ зэфэшхъафхэм къахэкIы-рэ ахыщэ Iэпылэгъоу аратырэм пае хэбзэIахь аIахырэн. Джащ фэдэу Iэпылэгъу хызымэтшIапIэм былымхъуным ыкIи къэкIыхэ-рэм къахэкIорэ фэдэу къыты-рэм пае хэбзэIахьхэр арагъэты-

хэрэп лэжыапкIэ ратызэ къыра-гъэблэгъэгъэ цыф кIуачIэхэр амыгъэфедэхэрэмэ.

СтатистикэмкIэ Федеральнэ къэралыгъо къулыкъум ичIыпIэ органэу Адыгэ Республикэм шы-Iэм Iэклэлэ къэбархэм къызэра-гъэлабгъорэмкIэ, унэе Iэпылэгъу хызымэтшIапIэ зыгъэфедэхэу ти-республикэ шыпсэххэрэм зэ-клэмкIи чыгу Iахь гектар мин 22,2-рэ аIыгъ. 2011-рз илэсым иапэрэ мзих зэкIэмкIи респу-бликэм лэу ыкIи хэтэрыкIэхэу къыщакъыжыгъэхэм япроцент 35-р, картофым, хэтэрыкIхэм, пхъэшхъэ-мышхъэхэм япро-цент 90-р унэе Iэпылэгъу хызы-мэтшIапIэхэм къатыгъ.

Къэлэ бюджетымкIэ ишIуагъэ къэкIошт

Чыгу Iахьхэм яхылапIэгъэ за-конопроектэу джы зигугъу къэтшыщтыр ори, сэри, адрэ-ми ящылэныгъэкIэ альбомыIэсын ылъэкIышт. Ау гэзетеджэхэр щыдгъэгъуазэхэ тшIоигъоу игу-гъу къызыкIэтшырэр Урысыем илэ законхэм гъэпсыкIэу яIэр цыф къызэрыкIохэмкIэ гурыло-гъуаеу къызэрэхэкIырэр къыхэд-гъэщы тшIоигъош ары. Мары республикэм икIэлэ шхъаIэу Мыекъуапэ къэралыгъо фытыны-гъэхэр зыщызэхэмыушхъафы-кIыгъэ чыгу Iахьхэр дэлъых. А чыпIэхэм рекламэ зытетхэгъэ пхъэмбгъухэр ащыгъэуцугъэн-хэмкIэ къалэм фытыныгъэхэр илэхэу агъэпсы ашIоигъоу народ-нэ депутатхэм якIэлэ Совет кIэ-щакIо фэхъуи, законопроект къа-гъэхъазырыгъагъ. Ау а законо-проектыр Федеральнэ законэу «Рекламэм ехылапIагъ» зыфи-Iорэм пэшIуекIоу къычIэкIыгъ. Къэлэ бюджетым рекламэм къы-хэкIырэ мылкъу Iэклэгъэхэгъэ-ным пэмыуцужхэу а Иофыгъор зэшIуахы ашIоигъоу агъэнафи, Адыгэ Республикэм и Законэу «Къэралыгъо фытыныгъэхэр зы-щызэхэмыушхъафыкIыгъэ чы-гу Iахьхэу республикэм икIэлэ

шхъаIэу Мыекъуапэ дэлъхэр гэзеклогъэнхэм ехылапIагъ» зы-фиIорэм хэгъэхъожыныхэр фа-шыгъэх. ЗыцIэ къетIогъэ чыгу Iахьхэми джы Мыекъопэ къэлэ администрацием рекламэ зыте-тхэгъэ пхъэмбгъухэр ащыгъэу-цунхэ фитэу агъэпсыгъ.

Къоджэ псэупIэ гъэпсыкIэм тыращэжыгъ

Муниципальнэ образование-хэр куп-купэу зэхэушхъафы-кIыгъэхэу законхэм агъэпсых. Зы купым къэлэ гъэпсыкIэ зилэ псэупIэкIэ, адрэ купым къоджэ псэупIэкIэ яджэх. Джащ фэдэу Адыгеим ит псэупIэхэм язэхэу-шхъафыкIын зыфежэхэ лъэ-хъаным къэлэ гъэпсыкIэ зилэ псэупIэхэм ахагъэхъэгъагъэх по-селкэхэу Яблоневскэр, Инэмыр, Каменномостскэр, Мыекъопэ рай-оным игупчэу Тульскэр. Джащ фэдэ зэхэщакIэхэр зыгъэнэфэхэрэ республикэ законхэр заштагъэм къыкIэлъыкIогъэ палъэм къэлэ гъэпсыкIэ зилэ псэупIэхэм адэ-хэм къагурыложыгъэ къоджэ псэупIэхэм адэхэм фэгъэкIотэ-ныгъэу яIэхэр ежыхэм зэрэча-нагъэхэр. Гурылогъуаеп шы-IахIэр зыщыкIын лъэхъаным цыфхэр ащ зэримыгъэразыщы-гъэхэр.

Муниципальнэ районыр кIэ-щакIо зэрэфэхъугъэм тегъэпсы-кIыгъэу, къэлэ гъэпсыкIэ зилэ псэупIэхэр къоджэ псэупIэ шы-кIэм тежэжыгъэнхэр Мыекъо-пэ районымкIэ поселкэу Камен-номостскэм къыщырагъэжыгъ-гъагъ. Джы ащ къыкIэлъыкIуагъ поселкэу Тульскэр. ШыпкIэ, непэ къэлэ гъэпсыкIэ зилэ псэу-пIэр неущ къоджэ гъэпсыкIэ зилэ псэупIэхэм ахэбгъэхъажыным телъхъэпIэ гъэнэфэгъэхэр илэнхэ фае. УплэкIунхэу ашIыгъэхэм къызэрагъэлэгъуагъэмкIэ, по-селкэу Тульскэм 2011-рз илэ-сым ичъэпыогъу и 1-м ехъулэу нэбгырэ 10730-рэ щэпсэу. Ахэм ащыщхэу нэбгырэ 2632-р пен-сионерых.

Федеральнэ законодательст-вэм зэригъэнафэрэмкIэ, рабочэ поселкэхэм ахалыгъэх псэупIэ-хэу промышленнэ предприяти-хэр, мэкъумэщ продукциер пе-реработкэ зыщашырэ предпри-ятихэр ыкIи экономикэ лъэны-къомкIэ мэхъанэшIу зилэ нэмыкI объектхэр зыдэтхэр. Ахэм нэб-гырэ минищым къыщымыкIэу ащыпсэун ыкIи япроцент 85-р рабочхэр, къулыкъушIэхэу ыкIи ахэм яунагъэхэм ащыщхэу шы-тынхэ фае. Поселкэу Тульскэр а шапхъэхэм адиштэрэн. По-селкэм иэкономикэкIэ непи про-мышленностыр отраслэ шхъа-Iэу къэнэжы. Продукциер на-хыбэу къэзытырэр обрабаты-ваошэ отраслэр ары. ЗэкIэ къы-дагъэкIырэм ызыныкъо а отрас-лэр ары IузыгъэкIырэр. Пэрыт-ныгъэр зылыгъ предприятие цы-кIухэм ащыщых ООО-у «Хьалы-гъугъэжэ заводэу «Тульскэр»,

ООО-у «Хьалыгъугъэжэ комби-натэу «Тульскэр», ООО-у «Рос-пищекомыр», ООО-у «Лидер» зыфиIорэр. Непэ поселкэм пред-приятие цыкIухэу ыкIи гурыт-хэу 37-рэ дэт, шхъэзэкIо пред-приниматель 652-м Иоф шашIэ. А зэптэуым ишIуагъэкIэ бюдже-тым илэагъапIэхэм алэкIэхэрэ хэ-бзэIахьхэми ахэхэу.

Гъогу фонд зэхэщакъ

ЫпэкIэ шыIэгъэ Гъогу фон-дыр зэрэзэхэагъэкIыжыгъэм иегъэшхо къэкIуагъэу зэрилгы-тэрэм ехылапIэгъэ тхъаусыххэр «Адыгеявтодорым» ипашчэу Гу-сэрыкIо Хьызыр къышIэу бэрэ къыхэкIыгъ. Гъогухэм ялыгъын ыкIи ягъэцкIэжыны пэлухъащт мылкъур хэушхъафыкIыгъэу гъэпсыгъэу бюджетым зэрэхамы-гъахъэщыгъэм ыпкIэ къыкIэу, гъогу отраслэм мылкъоу Iэкла-хьэрэр бэкIэ нахь макIэ хъугъа-гъэ. НэмыкIэу къэпIон хъумэ, агощыгъэм къелыжыгъэ мылкъ-ур ары нылэп отраслэм фатIуп-щыщтыгъэр пIоми хъушт. Зичэ-зыу илэсым телъыгъэгъэ респу-бликэ бюджетыр зэхэагъэуцо зы-хъукIэ а лъэныкъом ехылапIэгъэу депутатхэр зэнэкъокъухэу къы-хэкIыщтыгъ. Ащ ыпкIэ къыкIэу нормативхэм атегъэпсыкIыгъэу агъэцкIэжыны алэкIырэ гъогу километрэ пчъагъэр илэс къэс нахь макIэ хъуштыгъ ыкIи амы-гъэцкIэжыгъэу къэнагъэм ха-хъоштыгъ. ШыпкIэ, республи-кэ унашъокIэ а шыкIэр зэблэп-хъунэу щытыгъэл, федеральнэ законыр лъапсэ фэхъун фэягъэ. Ащ фэдэ амалхэр къытыгъэх Урысые Федерацием и Бюджет кодекс зэхъоклыныгыгъэхэр фэ-зышIыгъэхэ Федеральнэ зако-нэу номерэу 162-ФЗ зытетэу 2011-рз илэсым мэкъуогъум и 27-м аштагъэм.

Джы аштэгъэ республикэ за-кономым гъогу отраслэм пэлухъащт мылкъур къыздыкIышт лъэны-къохэр егъэнафэх. Ахэм ащы-щых республикэ ыкIи муници-пальнэ мэхъанэ зилэ гъогухэу пстэуми агъэфедэхэрэм къахIэ-кIорэ мылкъур, субсидиэхэм ыкIи субвенциэхэм атегъэпсы-кIыгъэу Урысые Федерацием ибюджет системэ ибюджетхэм къахэкIырэ мылкъур, физическэ ыкIи юридическэ лицэхэм гъогу ИофшIэныр гъэтэрэзыгъэнхэм ха-гъэхэрэ мылкъур, ащ щыщ ежыхэм ашIоигъоныгъэ тетэу къатын алэкIышт мылкъури. Мы къэтIогъэ лъэныкъохэм къа-хэкIышт мылкъур джы хэти хэлэн фимытэу гъогу хызымэтшIа-гъэагъащт. Арыш, къыхащт илэсым къыщыублагъэу пстэу-ми агъэфедэрэ гъогухэм ягъэ-цкIэжыны нахь дэгъоу зэхэщакъэ хъуным игугъапIэхэр щылэх.

Пенсионерхэм апае

Федеральнэ законом зэригъэ-нафэрэмкIэ, 2010-рз илэсым

ищылэ мазэ и 1-м къыщыубла-гъэу пенсионерыр зэрэпсэун ылъэкIышт ахыщэ анахь макIэу Федерацием исубъект шагъэнэ-фагъэм лыкIахъэу пенсионерэ нэфэшхъаф тынхэмрэ къызэра-мытыхэрэ пенсионерхэм ащ лыкIэзыгъэхъажырэ социальнэ ахыщэ тын хэгъэхъожэ афагъэу-цу. Зигугъу къэтшыIэрэ зэхэсы-гъом пенсионерыр зэрэпсэун ылъэкIышт ахыщэ анахь макIэу къыхащт илэсым телъытагъэр шагъэнэфагъ. 2012-рз илэсым пенсионерыр зэрэпсэун ылъэ-кIышт ахыщэ анахь макIэу зако-нопроектым шагъэнэфагъэм ехылапIэгъэу депутатхэм апа-шхъэ къыщыгушыIэзэ, Адыгэ Республикэм ИофшIэнымкIэ ыкIи социальнэ хэхъоныгъэмкIэ ими-нистрэу Наталья Широковам къызэриуагъэмкIэ, Урысые Фе-дерацием ипенсионерхэм апае гурыт ахыщэ анахь макIэу агъэ-нэфагъэр сомэ 5343-рз. Ежыхэм къагъэхъазырыгъэ законопро-ектым пенсионерыр Адыгеим зэрэ-щыпсэун ылъэкIышт ахыщэ анахь макIэу шагъэнэфагъэр сомэ 4854-рз. Арыш, федеральнэ законом шагъэнэфэгъэ сомэ пчъагъэм лыкIэзыгъэхъажырэ социальнэ ахыщэ тынэу сомэ 489-рз федеральнэ бюджетым къафитIупщышт. НэмыкIэу къэ-пIон хъумэ, пенсионерыр зэрэ-псэун ылъэкIышт ахыщэ анахь макIэр къызэраIэтыгъэм фэшI республикэ бюджетым ихъардж-хэм хэгъэхъожэ афашIынэу ищыкIэгъэщтэн.

Зэхэщэн ыкIи нэмыкI Иофыгъохэр

Адыгэ Республикэм иреспубли-кэ бюджет аперэ илэсныкъом гъэцкIэжыгъэ зэрэхъугъэм ехылапIэгъэ отчетэу финансхэм-кIэ министрэу Долэ Долэтбый къышIыгъэм депутатхэр едэлугъэх, хъунокIэ алытагъ.

ЛэжыапкIэ иIэу Парламен-тым Иоф шызышIэшт депутатхэм япчъагъэ хахъо фэзышIырэ Ио-фыгъоми зэхэсыгъом щыхэпIла-гъэх. ХэбзыхъуанымкIэ, за-конностымкIэ ыкIи чыпIэ зы-гъэIорышIэжыным Иофыгъо-хэмкIэ комитетым итхъаматэ игуадзэу Виктор Пуклич мы Ио-фыгъом ехылапIэгъэу депутат-хэм апащхъэ къыщыгушыIэзэ къызэриуагъэмкIэ, джырэ нэс-кIэ Парламентым партиехэм ялыкIо депутатхэу хэтхэм ащыщ-хэу лэжыапкIэ зыпылэ IэнатIэ Къэралыгъо Советым — Хасэм щызымылапIэгъэр ЛДПР-р ары. Ар къыдилыгътэзэ, предложение къыхыгъэ лэжыапкIэ ратызэ ко-митет тхъаматэм игуадзэу Иоф ышIэнэу а партием ыцIэкIэ де-путатэу Игорь Андреевыр гъэ-нэфэгъэнэу. Депутатхэм яна-хыбэм а предложением дыра-гъэштагъ.

СЭХЪУТЭ Нурбий.

ШЪАУКЪО
Аслъангуаш,
«Адыгэ макъэм»
ижурналист.

Адыгэр адыгэу къэнэжьи

Делэкъо Фатим.

«Газ промышленностым идышъэ фонд» ылоу «Газпромом» тхылъ-справочник кызырэдигъэкырэр Фатимэ зишлагэр къалэу Ухта, Республикэу Коми ипромышленнэ гупчэ, къиклыгъэ писъмэр кызылоклэр ары. Ащ къыщиоцтыгъ къралыгъом игаз промышленность илъэсыбэрэ щылъжэгъэ цыфхэу, ащ гъэхъэгъэшлэхэр щызышыгъэхэм ацлэхэр тхылъым зэрэдэхъащтхэр. Ежъми кълъэлъуцтыгъэх игъэшлэ гъогурэ илофшлагъэхэмрэ афэгъэхъыгъэ кърбархэр алэкигъэхъанхэу. Адыгэ лъэпкъым кыыхэкыгъэ бзылъфыгъэм осэ ин кызырэфашыгъэр, ыцлэ къралыгъом игаз промышленность идышъэ фонд зэрэхатхэрэр тигуапэ хъугъэ. Тигъэзетеджэхэм Фатимэ икърбар ядгъэшлэнэу зылудгъэклагъ.

бэхэр, агрегатэу зэрытхэр градус 40-м ехурэ чыылшхом хэтхэу аушэтыгъэх.

Ащ фэдэ дагъэхэр кызырэхакыгъэм пае авторскэ свидетельствэхэу щы, зы патент къратыгъэх. Дэгъэ лъэпкъхэу кыыхакыгъэхэр Москварэ Миланрэ (Италиер) ащыклогъэ кърэгъэлъэгъонхэм ахагъэлъэжыгъэх. Гидравлическэ дагъэу МГС-р кызырэхакыгъэм фэшл Иоф кыдэзышлагъэхэр игъусэхэу СССР-м и ВДНХ итыжъын медаль кыфагъэшъошэгъагъ.

Иоф кыинэу ышлэрэм дыкыгъоу Фатимэ зэлуклэгъу зэфэшъхъафхэм, конференциехэм, цыф зэхакъхэм докладхэр къащишыштыгъэх, уплэкълун-ушэтын Иофэу зрихъэхэрэр къафиуатэщтыгъэх. Ащ инаучнэ тхыгъэ 35-р фэдиз научнэ-техническэ сборникхэм кыыхаутыгъэх, «Газпромом» и Рэзэныгъэ тхылъ, медальхэу «За доблестный труд», «Иофшлэным иветеран», тамыгъэу «Соцсоревнованием ащытеклуагъэр» зыфиорэм фэдэхэр

им кыгъэгъэхъыны зэхъум ежъ зыфэ чыплэр кыыхыныу фитыныгъэ илагъ, къалэу Ухта псэуплэу шырилагъэр ащклэ фахъожыгъагъ.

Джы Фатимэрэ ишъхъэгъусэу Султланрэ ежъ кызышыштыгъэу кълэу Мыекъуапэ кыгъэгъэхъыгъэу дэсых. Делэкъо Султлани илъэс 30-м ехурэ «ГЛАВКОМИ-газнефтестроим» ипсэолъэшл организацие зэфэшъхъафхэм Иоф ащишлагъ, трестэу «Промстроим» идиспетчер шъхъэлагъ.

Сабынтлэ аплугъ, рагъэджагъ. Яклалэу Алыгъ связымклэ институтэу кълэу Санкт-Петербург дэтыр кыухыгъ. Иунагъоклэ Москва щэпсэу, ежъыр связымклэ акционер обществэм идиректор. Апхъоу Зарэ иунагъоклэ Краснодар щэпсэу, консерваториер кыухыгъ, искусствэхэм яучилищэ клэлэцыкълэхэр щырегъаджэх.

Фатимэрэ Султланрэ ячагу дахэ, кърэгъагъэхэмклэ гъэклэрэклагъэ, сэнэшъхъэ члэгъым гъэмафэм щычылэстагъ. Хэтэжъыем витамин зыхэлъ уцхэр, хэтэрыкл зэфэшъхъафхэр, цумпэр кышагъэкълых. Джарэуштэу зыдэщылэгъэхэ чыплэ чылэхэр Адыгеим ифабклэ зэблахъужыгъэу мамырэу мэпсэх. Ау маклэп кызырэхэкълэрэ арукли ягупшысэхэмклэ Темырым загъэгъэхъэу. Адыгэ чыгум пэчыжъэхэми, адыгэ хабзэри, адыгэ зеклоклэшылкълэхэри ашымыгъупшэхэу щызэрэхъагъэх. Туми кълотэжы яунэ пчыхъэгъэхъэшхохэр зэрэщашыштыгъэхэр. Адыгэ лъэпкъым щыц закъохэр арэп ащ къаклоштыгъэхэр, грузини, дагестани, ермэли — Кавказым икълыгъэ пстэури кызырэхъэхъаштыгъ. Ахэм зэкълэм, ашлэщтыгъ Фатимэ ищыпс-плэстэ шлыгъэ, щлэмэ фабэр ланэм кызырэтэригъэуцоштыгъэр. Кавказ мэкъамэхэм ядэлъуштыгъэх, адыгэ орэдъшъохэм къадашъоштыгъэх. Якъэшъуакълэхэр зэтекълыхэми, хэти ичлыгупсэ, зыщышым, иунагъо джашыгъум егупшысэщтыгъ, ащ агухэр кыгъэфабэщтыгъэх.

Ичлыгужъ ыгъэгъэхъы зышломыигоу щылэп. Тылдэ сыд шыбгъэхъагъэми, лъэпкъыр зылдэщылэм псэри щыл. Ау цыфым ишлшлэ клодырэп. Псауныгъэ пыгъэ ялэу Тхэм бэрэ джыри Делэкъо зэшъхъэгъусэхэр щегъа-лэх. Сыдигъуи фэдэу Фатимэ иланэ адыгэ щыпс-плэстэр текълырэп. Адыгэр адыгэу кърэнэжы.

Илъэсипшл пчъагъэхэм адыгэ хэкуми республикэми аклэрычыгъэу щытхэу кыыхъэу газ промышленностым Иоф зэрэщишлагъэр, сэнэушыгъэ хэлъэу зыкызырэщишлагъэуагъэр бэп зышлэрэр. Ежъми икласэп ышъхъэ пае кърэгъушылэнэу, ау Иофэу ышлагъэм узынэсыклэ, ащ хэшыкл дэгъу зэрэфырилэр кыхэхэу хэлъыр зэклэ кыпфилоштыгъ.

Зигугъу кърэтышлэрэр Делэкъо (Хъагъур) Фатим Рэщылдэ ыпхур ары. Ар техническэ шлэныгъэхэмклэ кандидат, илъэс 38-р хэгъэгум ичылдэгъэ газ промышленностым Иоф щышлагъ, Иофшлэным иветеран.

Ащ янэу Пшыунэлл Шайдэт Кылшмай ыпхур Адыгеим щызэлъашлэрэ цыф. Хэгъэгу зохшор кърэмыжъэгъэ, Краснодар дэт клэлэгъэгъэ институтыр дэгъу дэдэу кыухыгъ, урысыбзэмрэ литературэмрэкклэ Мыекъопэ клэлэгъэгъэ училищым илъэсыбэрэ щыригъэджагъэх. Ригъэджагъэхэм ащышых Адыгейми нэмыкл чыплэхэми ащызылэашлагъэхэу Андырхъое Хъусенэ, Жэнэ Къырымызэ, Шыу Щэбанэ, Хъэдэгъэллэ Аскэр, Шатлэ-къо Аскэрбий, Ацумыжъ Гъучыпсэ, Хъутыжъ Исмахылэ, нэмыклэхэри.

Шайдэт нэпэ кызынэсыгъэм Адыгеим шлуклэ игугъу шашымы, Фатимэ Темыр шболъырым щызылэашлагъ. Ащ, янэ игъусэу зыдэкложыгъэгъэхэ кълэу Ухта, гурыт еджаплэр къыщиухыгъ, нэужым газым иинститутэу И. М. Губкиным ыцлэ зыхъырым щеджагъ, илъэси 7 чыдагъэр переработкэ зышлэрэ заводым щылэжыагъ, нэужым газымклэ ВНИИ-м икълэуагъу кълэу Ухта дэтым Иоф щышлагъ.

Апэ лаборант шъхъагъэу, етланэ научнэ сотрудикуэу, Иофшлэ купым ипашэу, аужырэ илъэгъэхэм физикэ-химическэ

Научнэ-техническэ конференцием хэлэжыагъэхэм ащышхэр. 1993-рэ илъэс. Фатимэ щысхэм яцэнэрэй (сэмэгумклэ укыкълымэ).

уплэкълунхэмрэ углеводород сырьер обработкэ шлыгъэнымрэ апыл лабораториер илэшъхъэтэгъу щытыгъ.

ВНИИ-м испециалист куп хэтэу, техническэ шлэныгъэхэмклэ докторэу А. Л. Халиф япашэу, кълэу Сосногорскэ дэт заводэу газыр переработкэ зышашлэрэр апэрэу къралыгъом щызытлупшыгъэхэм ащыш. Ащ ыужклэ бэрэ а заводым ишлуагъэ ригъэкылгъ. Газ ыклэ чылдагъэ кычлэзышхэр чыплэ 13-мэ къащычлэшхэр сырьер ыушэтыгъ, ахэм ахашыкълэрэ продуктхэу — бензиным, дизель гъэстыныпхъэм, дагъэхэм, битумым яуплэкълун Иоф дишлагъ.

«Коми газпромом» кыфишыгъэ пшъэрълым тетэу Харасавейскэ газ кычлэшыплэм (хыгъэхъунэныкълэу Ямал) иконденсат дизель гъэстыныпхъэу «арктическое» зыфиорэм фэдэ кыыхыгъэным пае уплэкълунхэр ыклэ расчегхэр щышыгъэх. Тхъомзашхэ (серэ) маклэу зыхэлъ конденсатым ащ фэдэу гъотыгъое дэдэ гъэстыныпхъэ кызырэхэпхышт схемэу кыугупшысыгъэр анахъэу зыщыклэ-

гъагъэхэр Архангельскэ хэкум щылэ чылдэгъэкычлэшыплэхэу Василковское ыклэ Лаявожское зыфилохэрэр арых.

Делэкъо Фатимэ Темырым иевропейскэ шболъыр ипромышленность 2000-рэ илъэсым нэс хэхъоныгъэхэр егъэшлыгъэнхэмклэ Генеральнэ схемэр кыыхэзыхыгъэхэм ащыш. Джащ фэдэу Федеральнэ программэу Тимано-Печерскэ провинцием 2005-рэ илъэсым нэс хэхъоныгъэхэр егъэшлыгъэнхэм фэгъэхыгъэм газым, конденсатым, углеводороднэ сырьем яуплэкълунхэм иразделэу хэтыр зэхэзыгъэуцуагъэр Фатим.

Институтым иподразделениехэм — геологиемклэ лабораториер, чыдагъэр кызырэрчлэшырэ скважинэхэм, разработкэхэм, проектнэ частым итехнологическэ отдел, нэмыклэхэми уплэкълунхэу Фатимэ ащишыгъэхэр агъэфедэщтыгъэх.

Ухтинскэ заводэу чыдагъэр переработкэ зышашлэрэм илофшлэхэр игъусэхэу гидравлическэ дагъэхэу Арктикэм шагъэфедэрэр, Темырым шагъэфедэрэр ыклэ ахэм язэхэлъыклэ Иоф адилшлагъ. Газыр зэрыклорэ тру-

ильэс зэфэшъхъафхэм кыратыгъэх. Джащ фэдэу институтэу Иоф зычишлагъэм и Щытхэу тхылъ ыцлэ датхагъ.

Иоф зычишлэрэ институтымклэ обществэу «Знанием» икълэуагъэ ипэшлагъ, лекторыгъ. Илъэс пчъагъэрэ шлуагъэ кыыхъэу «Газпромом» зэрэщылэжыагъэм фэшл Фатимэ шлухъафтынэу автомобиль кыратыгъ. Адыге-

Кълэу Ухта дэт заводэу чылдэгъэр переработкэ зышашлэрэм итеплэ.

«Цыфыр щэрэ!...»

**Джары зэреджагъэхэр чэпыогум и 25-м щы-
лэгъэ литературэ мэфэкым. Ащ хэлэжыагъэх
Адыгэ къэралыгъо университетым филологием-
рэ культурэмрэкIэ ифакультет истудентхэр.**

Адыгэ поэзием лъапсэ фэзы-
шыгъэ усакоу Хъаткьо Ахь-
мэд ищыIэныгъэ ыкIи итвор-
чествэ афэгъэхыгъэ Иофхьа-
бзэр зыгъэхъазыргъэхэр фи-
лологие шIэныгъэхэмкIэ кан-
дидатэу, адыгэ филологиемкIэ
кафедрэм идоцентэу Хъамыр-
экъо Нурыет, лъэпкъ факультетым
истудие иIэшхъэтэу Беданэкъо Марыет.

Литературэ зэхыхъэм хэлэ-
жыагъэх филологие шIэныгъэ-
хэмкIэ докторху ХъакIэмыз
Мирэ, Мамый Руслъан, куль-
турэм ИофышIэхэр, Андыр-
хъое Хъусен ыцIэ зыхырэ
Адыгэ кIэлэгъэджэ колле-
джым истудентхэр, кIэлэгъа-
джэхэр, библиотекэм шыла-
жэхэрэр.

**Мэфэкыр пэублэ гушыIэ-
кIэ къызIуихыгъ лъэпкъ
библиотекэм ИофышIэу
Кошэгъу Сэчнэт.**

— Непэ адыгэ поэзием лъэ-
гъо дахэ пхырызшыгъэ Хъат-
кьо Ахьмэд шIэжъ фэтшIэу
тызэрэхъагъэр лъэшэу си-
гуапэ, — къыуагъ ащ. — Тэ,
библиотекэм ИофышIэхэми,
тиIэ амалхэм ялытыгъэу
тхылъ кызгъэлъэгъон дгъэ-
хъазыргъэ, ар непэ мы за-
лым чIэххэм ашIогъэшIэгъо-
нынэу къытщэху. Хъаткьо
Ахьмэд илгъэкъ пае зыгъэхъа-
сыжыгъэп, бэ ащ фишIагъэр,
фызэшIокIыгъэр. Непэ ти-
гуапэу ыцIэ къэтIо, тхакIом
игъогу тырэплъэжы, ишIу-
шIагъэ кIэтэгъэтхы.

Адыгэ къэралыгъо универ-
ситетым истудентхэм усакоу
къызыхъугъэ мэфэкыр рыха-
гъэунэфыкIэу, зэралгъэу ли-
тературэ къэгъэлъэгъон къыт-
фагъэхъазыргъэ, тIаплъын, тя-
дэлун.

**МэфэкI къэгъэлъэгъоныр
зерищагъ филологие шIэ-
ныгъэхэмкIэ кандидатэу,
адыгэ филологиемкIэ ка-
федрэм идоцентэу Хъуажъ
Нурыет.** Ар кIэлэу, ау IупкIэу,
Iушэу Хъаткьо Ахьмэд зыфэ-
дгъэ цыфым, икхъыуагъэм,
идунэкIоцI, идунеепIыкIэ
зыфэдагъэхэм, апэрэ адыгэ
еджэгъэ-гъэсэгъэшхоу зэрэщы-
тыгъэм, кIэлэгъэджэ ИофшIэ-
ным готэу тхэн-усэн пшъэ-
рылъ иныр зэригъэцIагъэм,
ипоэзиэ шыуашэ, итхылъхэм
адэт усэхэм, рассказхэм, пье-
сэ цыкIуэхэм ыкIи зэдэкIыныр
дэгъоу кызырэдэхъуштыгъэм
къагъэушIагъ. Ежъ Хъаткьо
Ахьмэд «СылIэми мылIэ-
жъэу сиорэд къэнщт» зери-
логъагъэр кыгъэшъыпкъжъэу
зэрэпсэугъэр кIигъэтхыгъ.

**Мэфэкыр лъагъэкIотагъ
лъэпкъ факультетым исту-
дентхэм.** Чанэу ащ хэлэжыа-
гъэх я 4 — 5-рэ курсхэм аше-
джэхэрэр. Лъэпкъ факультетым
ушеджэныр анахъ гъэшIэгъон
къэзышырэр мафэ къэс лъэп-

къым ехыылIэгъэ шIэныгъэ
IапIэхэу зэбгъэуIухэрэр ары.
Еджэн программэм къыди-
лытэрэм нэмыкIэу, плъэгъуи,
зэхэпхи уагъэбай. Мары адыгэ
тхыгъэ литературэр гъогу да-
хэ тезыщгъэ усакоу, Хъаты-
гъужыкыуае шапIугъэу, ща-
лэжыгъэу Хъаткьо Ахьмэд
къызыхъугъэр ильэси 110-рэ зэ-
рэхъурэм яшыпкъэу зыфагъэ-

хъазыргъэ, тхакIом итхыгъэ-
хэр зэпырагъэзагъэх, пьесэ-
хэм къэгъэлъэгъон кIэлэу
ушъыйхэр зыхэлъхэр ахашы-
кыгъ.

Я XX-рэ лIэшIэгъум ия
20 — 30-рэ ильэсхэр, ахэр
адыгэ лъэпкъ литературэм изэ-
тегъэуцонкIэ мэхъанэ зилагъэх,
такыкIэ гъэпсэф ялагъэп апэрэ
адыгэ гъэсагъэхэм, тхакIохэм,
усакохэм — зэкIэ лъэпкъым
фэгумэкIырэ пстэумэ.

Я 5-рэ курсым истудентэу

Даур Рэмзанэ игъэпсыкIэ-
шыкIэ зэрэадыгэ шыпкъэр
кыхъэщы: нэхъоир ынэгъу, Iэ-
дэбыр ишъуаш; шыкIэпщынэ
бзэпсхэм зэрэнсэу, гучIэм нэ-
сырэ мэкъэмэ шыабэр къыплъэ-
Iэсы, блэкIыгъэ зэманхэр зы-
горэуштыгъэ уанэлэу къеуцонх:
бгъэнышхъэ унэхъу чIым
егъэкъугъэхэр, лэжъэкIо Iоры-
шIэ емызэщыжыхэр...; псычъэр
макъэр, чыг Iушъашъэр —
адыгэ чIыгум идахы, ишъэфи
уанэлэу зыкъашы.

Усакоу Хъаткьо Ахьмэд
ыцIэ уахътэм хэкIокIагъэп,

плуныгъэм, шIэныгъэ-гъэсэ-
ныгъэм хэшIыкIышхо зэра-
фырилагъэм 1921 — 1923-рэ
ильэсхэм къуаджэу Гъобэ-
кыуае Иофышхоу щышIагъэр зэ-
ришыхъатыр къауатэ, гъетны-
гъэ инэу Иофым ащ фырила-
гъэр — Адыгэ педучилищым
идиректорэу, Адыгэ научнэ-ис-
следовательскэ институтым
иофышIэу, тхылъ тедзапIэми
Иоф щышIэу зэрэщытыгъэр, сы-
дигъуи ышIэрэр зэригъэцIа-
щтыгъэр къыхагъэщы. Игъа-
шIэ мэкIагъэми (36-рэ кыгъэ-
шIагъэр), шIагъэу илэр багъэ.
Кыныбэу ыпэкIэ кыкIыгъэу
ыцъыгъэхэм ыгукIэ къамыу-
фагъэми, ипсауныгъэкIэ лъэшэу
ягъэ къэкIуагъ. УсэкIэ амал
зэфэшхъафхэр зэригъэфедэ-
щтыгъэм, кызырегъотыщты-
гъэм, Маяковскэм ифэмэ-бжы-
мэ къызытгохэрэр зэриIэхэм
ягугъу студентхэм къашы.

Ыныбжэ емылтыгъэу зи-
гъо Иофыгъохэм анэсырэ поэмэ
инхэр зэритхыгъэхэр, итвор-
чествэ Iэташхъэ ахэр зэрэфэ-
хъугъэхэр къауатэ.

«Сибилет» зыфиорэ усэм
мэкъэ гъэшхыгъэ пытэкIэ,
усакоу игушысэ зэрилъапIэр
кыхъэщэу, къеджагъ Даур Рэ-
мзан.

Хъаткьо итхыгъэ тешIы-
кыгъэ театрэ къэгъэлъэгъо-
ным пасэм бзылфыгъэм
ищыIэкIагъэр, ар зыфит шы-
мыIэу, фаехэмэ ахъэу, фаехэ-
мэ ащэу зэрэщытыгъэр нафэ
къыпфешы. Студент кIалэхэм,
пшъашъэхэм яамал кызыри-
хъэу ар зэхытагъэшIагъ, къа-
гъэлъэгъуагъ.

ЗэкIэ Хъаткьо Ахьмэд пэ-
кIэкIыгъэм, ыцъыгъэм, лъэ-
псэгъухэм ашъхъапырыкIы-
зэ акыыл куукIэ илгъэкъ ре-
нэу зэрэфэлэжыагъэм литера-

турэ зэхыхъэр афэгъэхыгъагъ.

Мэфэкыр дахэу зэрашагъ
я 4-рэ курсым истудентхэу
ШхончбэшIэ Аминэтрэ Къэлэ-
шъэо Саидэрэ.

Иофхъабзэм ыкIэм ащ изэ-
хэшэкIо-зещакIоу шIэныгъэ-
лэжъэу Хъуажъ Нурыет мыщ
фэдэ псэлгъэ зэфэхъысыжъ къы-
шыгъ:

— ЗэкIэ Хъаткьо Ахьмэд
ытхыгъэхэм «Цыфыр щэрэ!»
зыфиорэр эпиграф афэпшIы-
ми хъушт, сыда плэмэ дунайр
зыгъэдунайрэр Цыфыр ары,
ащ фэпшIэшъуштымкIэ, шIоу
фэблэжыштымкIэ узышхъа-
сыжынынэу зэрэщымытыр уса-
коу мэкъэ IэтыгъэкIэ къы-
уагъ — ащ гушысэххо зэрэ-
хэлъым гу лъаригъэтагъ —
зэкIэ зыфыщыIэр цIыфыр
арыба!

Дунэе литературэми мы гу-
шыIэ лъэшхэм «Цыфыр щэ-
рэ!» чIыпIэ щаубытын алгъэ-
кIынэу Нурыет ылытагъ.

Ылгъэгъугъэм, зэхыхыгъэм
ыгъэрэзагъэу АРИГИ-м Ио-
фышIэу, филологие шIэныгъэ-
хэмкIэ докторэу Мамый Рус-
лъан къэгъушIагъ. Апэрэм-
кIэ, Иофхъабзэр зыгу къэ-
кIыгъэу, зыгъэхъазыргъэхэу
Хъуажъ Нурыет, ХъакIэмыз
Мирэ, зэкIэ ныбжыкIэхэу мы
мэфэкым хэлэжыагъэм «тхъа-
шъуегъэпсэу» къариуагъ. Ти-
тхэкIо нахыжъэу, адыгэ ли-
тературэм лъапсэ езытыгъэу
Хъаткьо Ахьмэд ынапэ агъэда-
хэу игугъу зэрэащыгъэм зэри-
гъэрэзагъэр кIигъэтхыгъ.

«Лъапсэ уимыIэу, шъхъапэ
уиIэщтэп, — къыуагъ Мамый
Руслъан, — Хъаткьо Ахьмэд
адыгэ литературэмкIэ — лъа-
псэ». Апэрэу ушытыныр мы-
псынIэми, ар КIэрэщэм, Цэ-
им, Хъаткьо зэрафызэшIо-
кIыгъэр, уахътэм ижыкыащэ
зэхашIэу, афэлъэкIыштым на-
хыбэ ашIэу, зэшIуахэу зэрэ-
псэугъэхэр кыхыгъэщыгъ.

Лъэхъэнэ къыныгъэ, цы-
хъэмшышIышхо къэкIокIышты-
гъэ, ау усакоу игугъэ сыдкIи
епцIыжыгъэп, усэн-гупшы-
сэным, лъэпкъыр нэфынэм
фэшIэгъэным афэшIыпкъагъ.

Мы мафэхэу усакоу Хъат-
кьо Ахьмэд къызыхъугъэр
ильэси 110-рэ зышыхъугъэм
фэгъэхыгъэ литературэ мэфэ-
кыр зэхэзышагъэхэми, зыгъэ-
хъазыргъэхэми, хэлэжыгъэ
пстэуми мы хъугъэ-шIэгъэ да-
хэр агу бэрэ кызырэкIыжы-
штыр къыуагъ, адыгэ поэзи-
ем хэлъ гупшысэхэр лIэужхэм
афалотэнэу къаджагъ, Лъэпкъ
библиотекэм иколлективэу
сыдигъуи хэти IэпыIэгъу фэ-
хъухэрэми «тхъашъуегъэпсэу»
къариуагъ.

Усакоу Хъаткьо Ахьмэд
иусэхэм, ипоэмэхэм, ипсэсэхэм
акIочIэ лъэш зыпкъырыхъэрэ
ныбжыкIэхэр, еджакIохэр,
кIэлэцIыкIухэр шIэлэфэхэ, адыгэ
лъэпкъыр, цыфыр зэрэщы-
Iэщтхэр литературэ зэхыхъэм
къыушыхъатыгъ.

МАМЫРКЪО Нурыет.
Сурэтхэр Iэшынэ Аслъан
тырыхыгъэх.

И. Цэм ыцІэ фаусыгъ

Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ театрэу Цэй Ибра-хымэ ыцІэ зыхьырым ия 75-рэ илээс ІофшІэгъу ригъэжъагъ. Ащ фэгъэхьыгъэ зэхахьэм АР-м культурэмкІэ иминистрэу Чэмышьо Гъазый кышыгушылагъ.

Къэбар гушІуагъохэм Чэмышьо Гъазый ашигъэгъозагъэх. Адыгэ Республикэм и Правительствэ иунашъокІэ драматургъу, тхакІоу, Адыгэ театрэм изэхъшэн кІэщакІо фэхьыгъэгъэ Цэй Ибрахымэ ыцІэ

Лъэпкъ театрэм фаусыгъ. Пчыхь-зэхахьэм кышыгушылагъэх арти-стхэу Зыхьэ Заурбий, Кукэнэ Му-рат, Урыс театрэм ипащэу Нико-лай Иванченкэр, нэмыкІхэри. Чэ-мышьо Гъазый зэхахьэм хэлэжъэ-

хэрэр щигъэгъозагъэх ти Лышхьэу Тхьа-кІушынэ Аслъан иуна-шъокІэ Урысыем изас-луженнэ артисткэу Бэрзэдж (Кушъу) Светланэ «Адыгэ Рес-публикэм инароднэ артистк» зыфиІорэ шытхьуцІэр кызыр-фаусыгъэм. Артист-кэм иІофшІэгъухэри, театрэр зикласэхуэ за-лым чІэххэри фэгъу-шІуагъэх.

Лъэпкъ театрэм иветеранэу, артист цІэрыІоу, пьесэхэр зытхырэ Пэрэныкыо

Чэтибэ кызышыгъуэ районым зэрэщэгъэлапІэрэр кыыушыхъатэу «Тэхьутэмыкыое районым иІыф гъэшІуагъ» зыфиІорэр кыфау-сыгъ. Пэрэныкыо Чэтиби иІофшІэ-гъухэр кыфэгъушІуагъэх, гушчыІэ фабэхэр фалуагъэх.

Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ театрэу Цэй Ибрахымэ ыцІэ зы-хьырым спектаклэу «КъокІас» зыфиІорэмкІэ илээс ІофшІэгъур ыублагъ. Драматургъу И. Цэм ипсесэ техыгъэ спектаклэр режис-серэу Хьакъуй Аслъан ыгъэуцугъ. Артистхэу Тхьаркыохъо Теуцож,

Лыгунэе Асыет, Ахьмэт Артур, Ацумыж Нурбий, Ацумыж Тем-бот, КІэмэщ Разыет, Джолэкыо Рэщыд, Бэгъ Алькыс, Нэхэе Адам, Мурэтэ Рустам, Джымэ За-ремэ, Хьакъуй Андзаур, нэмыкІ-хэми рольхэр къашІых.

Спектаклэм тирайонхэм, ІэкІыб хэгъэгумэ къарыкІыгъэхэри ашІо-гъэшІэгъонэу еплтыгъэх. Пчыхь-зэхахьэр адыгабзэкІэ зэрэкІуа-гъэри тигуапэу кыхэтэгъэщы.

Урысыем изаслуженнэ артистэу, Адыгеим инароднэ артистэу Пэрэ-ныкыо Чэтибэ иІофшІэгъухэр фэгъушІуагъэх.

ФУТБОЛ. УРЫСЫЕМ ИЗЭНЭКЪОКЪУ

Зичэзыу ешІэгъум гъатхэм теплъышт

«Зэкъошныгъ» Мыекъуапэ — «Динамо» Ставрополь — 1:1. Чэпыогъум и 30-м республикэ стадионэу «Юностым» щызэдешІагъэх.

Зезыцагъэхэр: Ю. Сотников — Новороссийск, А. Стили-ди, П. Евстафиди — тІури Краснодар.

«Зэкъошныгъ»: Плахтий, Кобл, Казаков, Кияшкин, Нар-тиков, Батырбий, Датхъуж, Лучин (Ешыгуау, 81), Хьа-бил, Носов (Гъыш, 55), Абаев.

Къэлапчъэм Іэгуаор дэзыдзагъэхэр: Кулумбеков — 84 (пе-нальтикІэ), «Динамо», Казаков — 86, «Зэкъошныгъ».

Мыекъуапэрэ Ставропольрэ якомандэхэм язэдешІэгъу Адыгэ Республикэм и Лышхьэу Тхьакушынэ Аслъан еплтыгъ, спортым Іоф шызышІэрэмэ гушчыІэгъу афэхьыгъ.

Зэнэкъокъум ящэнэрэ чІыпІэр шызыІыгъ «Динамо» Мыекъуа-пэ къэкІоным ыпэкІэ бырсыр Іофыгъомэ ахэтыгъ. Футболистхэм игъом лэжъапкІэр аратырп. Ащ кыыхэкІэу «Динамо» иешІа-кІохэм ипащэхэм ятхьаусыхы-лагъэх. Іофыр Москва нэсыгъ, ко-мандэм къеушынгъэх, къагъэ-гугъагъ. Мыекъуапэ шыкІогъэ зІукІэгъум хьакІэмэ гуетынгъэ ин къышагъэлъэгъуагъ.

Ухьумакомэ ашыщэу Марат Магкеевыр иІэпІэсэныгъэкІэ «Динамо» кыыхэщыгъ. «Зэкъош-ныгъэм» ар зэгорэм зэрэхэтыгъэр тшыгъупшагъэп. ХьакІэмэ яфутбо-листэу Антон Рудаковыр тиухьума-кІомэ къапхырыкІи, метрэ 19 фэ-дизкІэ тикъэлапчъэ пчыжъэу кы-дэуагъ. Іэгуаор къэлэпчъэпкъым шыхьощтым фэдэу чэрэгъузэ ешІапІэм икІыгъ. Ащ лыпыгъэу гупчэм шешІэрэ Датхъуж Адам футболистІгъу кызырринкІи, «Ди-намэм» икъэлапчъэ дэуагъ. Метр-рэ 20-м нахьыбэкІэ къэлапчъэм пчыжъагъэми, Іэгуаор къэлэпчъэ-Іутэу А. Хаймановым кыфэубы-тыгъэп, тифутболистмэ угловоир къатынэу фитынгъэ ялэ хьугъэ.

А уахьтэм хьакІэхэм е бысым-хэм къэлапчъэм Іэгуаор дэдзэн атыжыгъагъэмэ, ешІэгъум кыры-кІощтыр къэшІэгъоягъ. Командэ-хэр зэщышынэщтыгъэх, якъэлап-чъэхэр кызырраухьумэщтхэм нахь лыпылпэщтыгъэх. Кобл Руслан тазырыр ыгъэцакІэзэ «Динамо» икъэлапчъэ дэуагъ. Іэгуаор «дэп-кыэу» къагъэуцугъэм шъхбары-

кІыгъ, чэрэгъузэ къэлапчъэм пэб-лагъэу быбыгъэ, ау хьагъэм ифа-гъэп. Артем Казаковыр тефэ пэтэз къэлапчъэм дэуагъ шъхьаеи, тІэкІу гулагъэ. ШъхьэкІэ Іэгуаом еуагъэмэ нахьышІугъэу кытышхьыгъ.

Титренер шъхьаІэу Кобл Анзор Гъыш Мэдинэрэ Ешыгоо Алырэ ешІапІэм кыырегъахъэх. Вадим Лучиным шъобж кытырашагъэ-ти, зигъэпсэфын фаеу хьугъэ. Къэ-лапчъэм Іэгуаор зэ дэзыдзэрэм те-кІоныгъэр кыдыхыщтэу тІыгъэ-щтыгъ. Хьабилэ Алим ухьумэн Іо-фыгъохэр ыгъэцакІэхэзэ, Артур Кулумбековым еутэкІыгъ. А. Кулум-бековыр «дахэу» тефагъ. Судьям пе-нальтир ыгъэунэфыгъ. А. Кулумбе-говыр тикъэлапчъэ кызыдэом, Сер-гей Плахтий ыгъэплъэхьыгъ — 0:1.

«Зэкъошныгъэр» машІо зэра-дзыгъэм фэдэу ыпэкІэ илыгъ. Ти-ухьумакохэри апэкІэ лыкІота-гъэх, А. Хьабилэр кызыкІэкІуагъ. Кобл Руслан зэкІэлыкІоу тІогъо-гобо угловоир кытыгъ. Артем Ка-заковыр лъагъу дэпкІэягъ, шъхьэкІэ зэогъэ Іэгуаор хьакІэмэ якъэлап-чъэ шычэрэгъугъ — 1:1. Ащ ыуж футбол дах тызэплъыгъэр. Коман-дэхэр зэщымышынэхэу текІоны-гъэм фэбнагъэх. ТикъэлэпчъэІутэу Сергей Плахтий а гумэкІыгъо уахь-тэм имызакъоу, зІукІэгъум цы-хьэшІэгъоу шешІагъ.

Пресс-зІукІэр

— ТекІоныгъэр кыдэтхынэу Мыекъуапэ тыкэкІогъагъ. Къэлап-чъэм Іэгуаор дэтыдзэнэу амалхэр тІагъэх. Тифутболистхэр гумэкІы-гъохэм ахэтхэми, ешІапІэм кы-хьэхэи, зэрафэлъэкІэу зІукІэгъум хэлэжъагъэх. «Зэкъошныгъэр» непэ дэгъоу ешІагъэу сэлъыгъэ, — кы-тиІуагъ «Динамо» ипащэу Олег Кузьменкэм.

— Анахэу тызышыгъыгъэхэр футболистхэу Хьабэчыр Рустам, Антон Пискуновыр, Павел Крав-цовыр, нэмыкІхэри ешІэгъум хэ-

лэжъагъэхэп. Илээс 18 — 19 зы-ныбжхэр ешІапІэм кыдгъэхьа-гъэх. Тифутболистмэ сафэраз, яамал кызырхыгъу «Динамо» дешІагъэх. Ящэнэрэ чІыпІэм щыІэ командэм 1:1-у тыдешІагъэмэ, гъэхьагъэхэр тІыынхэ тІыэкІыщтэу сэлъыгъэ, — ыІуагъ Кобл Анзор.

Купым зэрэщешІагъэхэр

«Ангушт» — «Олимпия» — 1:0, «Биолог» — СКА — 1:0, «Ро-тор» — «Алания-Д» — 3:0, «Даг-дизель» — «Мэщыкыу» — 1:0, «Фаюр» — «Торпедо» — 1:0, «Таганрог» — «Митос» — 0:0, «Кавказтрансгаз» — «Астра-хань» — 0:0, «Славянский» — «Энергия» — 4:0.

Зэтэгъапшэх

2011-рэ илээсым командэ пэпчъ ешІэгъу 26-рэ илагъ. ЧыпІэу зы-дэщыгъэмрэ очко пчыагъэу ялэмрэ зэтэгъапшэх.

1. «Ротор» — 59
2. «Торпедо» — 57
3. «Динамо» — 46
4. «Астрахань» — 44
5. «Славянский» — 44
6. «Мэщыкыу» — 42
7. «Дагдизель» — 42
8. «Митос» — 36
9. «Ангушт» — 34
10. «Кавказтрансгаз» — 34
11. «Зэкъошныгъ» — 33
12. «Фаюр» — 31
13. «Энергия» — 28
14. «Биолог» — 27
15. «Олимпия» — 26
16. СКА — 25
17. «Таганрог» — 25
18. «Алания-Д» — 23.

Зичэзыу ешІэгъухэр 2012-рэ илээсым мэлылфэгъу мазэм и 18-м ялэщтых. «Зэкъошныгъэр» Геленджик шешІэщт.

Сурэтыр «Зэкъошныгъэмрэ» «Динамо» язІукІэгъу кышы-тырахыгъ.

НэкІубгъор зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТІЛЪ Нурбий.

Зэхэзышагъэхэр:
Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо
Совет — Хасэр,
иминистрэхэм
я Кабинет

КыдызыгъэкІырэр:
Адыгэ Республикэм
лъэпкъ ІофхэмкІэ,
ІэкІыб къэралхэм
ащыпсэурэ тилъэп-
кыгъухэм адырІэ
зэпхыныгъэхэмкІэ
ыкІи къэбар жьу-
гъэм иамалхэмкІэ
и Комитет
Адресыр: ур.Кре-
стьянскэр, 236

**Редактор
шъхьаІэр**

**ДЭРБЭ
ТИМУР**

**Редактор
шъхьаІэм иапэрэ
гуадзэр
АУЛБЭ Руслан**

**Редактор
шъхьаІэм
игуадзэр —
пшъэдэкІыжъ
зыхьырэ
секретарыр
ХЪУРМЭ Хьусен**

**ПшъэдэкІыжъ
зыхьырэ
секретарыр
НЭПШІЭКЪУЙ
Заур**

**Редакциер
зыдэщыІэр:**
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

редактор шъхьаІэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,

редактор гуадзэр-
пшъэдэкІыжъ зы-
хьырэ секретарыр:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

**Зышаушыхъаты-
гъэр:**

Урысые Федерацием
хэутын ІофхэмкІэ,
телерадиокъэтын-
хэмкІэ ыкІи зэлъы-
ІэсыкІэ амалхэмкІэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чІыпІэ гъэІоры-
шІапІ, зэраушыхъа-
тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Зышыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**Пчыагъэр
4383
Индексхэр
52161
52162
Зак. 2647**

Хэутыным
узшыкІэтхэнэу щыт
уахьтэр
Сыхьатыр 18.00
ЗышыкІэтхэгъэхэ
уахьтэр
Сыхьатыр 18.00